

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis Stenograficzny

ze wspólnego posiedzenia
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (121.)
oraz Komisji Ustawodawczej (276.)

26 października 2022 r.

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu uchwały w sprawie dochodzenia przez Polskę zadośćuczynienia za szkody spowodowane przez Niemcy w czasie II wojny światowej (druk senacki nr 835).

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 22)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Ustawodawczej Krzysztof Kwiatkowski)

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Dzień dobry państwu. Witam państwa bardzo serdecznie w imieniu pana przewodniczącego Bogdana Klicha i własnym na wspólnym posiedzeniu połączonych komisji, Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej oraz Komisji Ustawodawczej.

W porządku posiedzenia mamy 1 punkt: pierwsze czytanie projektu uchwały w sprawie dochodzenia przez Polskę zadośćuczynienia za szkody spowodowane przez Niemcy w czasie II wojny światowej, zawartego w druku senackim nr 835.

W imieniu pana przewodniczącego już przywitałem...

(*Senator Bogdan Klich: Tak się umówiliśmy.*)

Przedstawicielem wnioskodawców jest pan senator Marek Komorowski.

Jako obaj przewodniczący witamy zaproszonych gości. Uczestniczy w posiedzeniu wiceminister spraw zagranicznych, pan minister Paweł Jabłoński. Towarzyszy mu zastępca dyrektora Departamentu Polityki Europejskiej, pan dyrektor Janusz Styczek. Cieszę się, że jest z nami pan przewodniczący, pan senator Aleksander Pociąg, który... No, był przed chwilą...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Dobrze.

Witam panią mecenas. Przedstawicielem Biura Legislacyjnego, który opiekuje się tym projektem, jest pani mecenas Renata Bronowska.

Czy do zaproponowanego porządku posiedzenia ktoś ma jakieś uwagi? Nie.

Stwierdzam w takim razie, że został on przyjęty.

I oddaję głos panu senatorowi Markowi Komorowskiemu, który jest przedstawicielem wnioskodawców przy tym projekcie uchwały.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

**SENATOR
MAREK KOMOROWSKI**

Dziękuję bardzo.

Panowie Przewodniczący! Wysokie Komisje! Szanowni Państwo!

W imieniu wnioskodawców przedkładam projekt uchwały w sprawie dochodzenia przez Polskę zadośćuczynienia za szkody spowodowane przez Niemcy w czasie II wojny światowej. Ta sprawa jest pewną kontynuacją stanowiska Sejmu, podjęcia uchwały przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 10 września... To znaczy nawiązujemy tu do uchwały Sejmu z 10 września 2004 r., ale jest to też kontynuacja działań, a chodzi o uchwałę, którą Sejm podjął w tym roku.

Nie wiem, czy jest potrzeba szczegółowego przedstawienia projektu uchwały, ale jeżeli jest, to ja treść projektu mogę odczytać. Jeżeli chodzi o kwestie techniczne, to brakuje tutaj ostatniego akapitu, który mówi, że uchwała podlega ogłoszeniu w „Monitorze Polskim”. Ale jest techniczna sprawa...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

A, w druku już jest. Tak? Bo ja...

(*Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski: Tak, chciałem właśnie powiedzieć, że jest.*)

A, to przepraszam. Ja bazuję na tym, co złożyłem do marszałka. Jeżeli w druku już jest, to sprawa jest już załatwiona. Dziękuję.

Jeżeli będą pytania, to postaram się odpowiedzieć. Intencją wnioskodawców jest to, żeby wzmocnić stanowisko Polski, stanowisko rządu Rzeczypospolitej, to, żeby zarówno izba niższa, jak i izba wyższa polskiego parlamentu jednym głosem w tej kwestii się wypowiedziały. Treść projektu tej uchwały odpowiada treścią uchwałę sejmowej. To tyle z mojej strony. Jeżeli jest potrzeba, to mogę cały ten tekst odczytać. Oczywiście na posiedzeniu Senatu on zostanie zaprezentowany.

(Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski: Nie widzę takiego wniosku, więc... Na posiedzeniu Senatu oczywiście będzie to wskazane. Za to widzę dużą chęć ze strony pana ministra do zabrania głosu.)

To ja może tyle. Jeżeli chodzi o intencję takiej uchwały itd., to w dalszej części posiedzenia będę starał się odpowiadać na pytania. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Bardzo ciepło dziękuję.

Czyli jeżeli będą pytania do przedstawiciela wnioskodawców, to oczywiście także w drugiej części będzie możliwość ich kierowania.

Oddaję głos panu ministrowi Pawłowi Jabłońskiemu.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
PAWEŁ JABŁOŃSKI**

Bardzo dziękuję.

Państwo Przewodniczący! Wysokie Komisje! Państwo Senatorowie! Szanowni Państwo!

W ocenie MSZ ta inicjatywa jest bardzo dobrą inicjatywą, pozytywnie ją oceniamy. Oczywiście, tak jak wspominał pan senator, należy to traktować jako wzmocnienie stanowiska rządu w tej sprawie. Szczególnie należy, nie wchodząc tu w ocenę konkretnych elementów projektu tej uchwały i w analizę, dlaczego one powinny się tam znaleźć... MSZ uważa, że tutaj nie ma jakichkolwiek treści kontrowersyjnych, wręcz przeciwnie. Szczególnie istotne jest to, że ta uchwała jest w treści tożsama z uchwałą Sejmu z 14 września. To jest bardzo ważne z tego punktu

widzenia, że w działaniach dyplomatycznych podejmowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, w działaniach podejmowanych przez polski rząd argument o jedności politycznej... Niezależnie od różnych innych sporów, jakie występują między różnymi siłami politycznymi, a tak jest w każdym kraju, są sprawy, które łączą wszystkich Polaków – niezależnie od tego, jakie mają poglądy polityczne. Taka tożsamość i jedność w tej sprawie jest niezwykle ważnym argumentem. Fakt, że te uchwały będą miały wspólną treść, jeśli oczywiście uchwała o tej treści zostanie przyjęta, z pewnością wzmocni stanowisko Polski i przysłuży się pozytywnemu dla Polski rozwiązaniu tej sprawy. To jest stanowisko MSZ.

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Dziękuję bardzo.

Oddaję głos pani mecenas, Biuro Legislacyjne.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
RENATA BRONOWSKA**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo, tak jak wspomnieli pan senator wnioskodawca i pan minister, treść projektu uchwały, którą szanowne komisje rozpatrują, jest jednobrzmiąca z treścią uchwały podjętej przez Sejm 14 września 2022 r. Praca Biura Legislacyjnego nad projektem uchwały z reguły ogranicza się do korekty językowej i ewentualnego wsparcia technicznego przy pracy nad nim. Tę pracę wykonał już Sejm, stąd też Biuro Legislacyjne nie zgłasza żadnych wniosków. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Dziękuję.

Przepraszam, nie wygłosiłem tej formuły wcześniej... Stwierdzam, że mamy kworum na posiedzeniu, jeśli chodzi o senatorów połączonych komisji zarówno na sali, jak i biorących udział w posiedzeniu online.

Widzę pierwsze zgłoszenia. Nie wiem, kto pierwszy...

(Senator Marek Borowski: W kwestii formalnej.)

Pan marszałek Borowski. Później pani senator.

Bardzo proszę.

**SENATOR
MAREK BOROWSKI**

Otóż tu podkreśla się to, że ten projekt jest tożsamy z projektem sejmowym. Ja muszę powiedzieć, że tak średnio się czuję z tym, że mam głosować za projektem, który jest identyczny z tym, który już nabrał, że tak powiem, życia i znany jest opinii publicznej. Mało tego, równoległe do tej decyzji Sejmu Ministerstwo Spraw Zagranicznych podjęło już określone działania, wystosowało notę do rządu niemieckiego. W tym czasie zaszło parę okoliczności, m.in. na przykład to, że ten duży raport, który został opracowany i mówił o reperacjach... Czy teraz się mówi o reperacjach? Chyba nie – nawet w tym projekcie słowa „reparacje” nie ma – a jeżeli już, to tylko w odniesieniu do uchwały z 2004 r. Nie jest jasne, jak wyglądała ta nota rządu polskiego do rządu niemieckiego. Przewodniczący klubu Koalicji Obywatelskiej wystosował list do pana ministra Zbigniewa Raua, ministra spraw zagranicznych, w którym zwraca się z prośbą o udostępnienie treści tej noty dyplomatycznej. My chcielibyśmy wiedzieć, czy i jakich reparacji rząd Rzeczypospolitej Polskiej domaga się od Republiki Federalnej Niemiec, jaką ścieżkę negocjacji w tej sprawie proponuje nasza strona, czy ten raport był tam załączony, czy nie był załączony. Interesuje nas również oczywiście odpowiedź na tę notę. Takie powielanie tych samych uchwał jest mało efektywne. Chcielibyśmy wiedzieć, co jest w tej nodzie, i chcielibyśmy wiedzieć, jaka jest odpowiedź rządu niemieckiego. I wtedy możemy na ten temat rozmawiać.

Dlatego zgłaszam, Panie Przewodniczący, wniosek formalny o odroczenie rozpatrywania tego tematu do czasu, aż te 2 dokumenty zostaną nam dostarczone i będziemy znali ich treść. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Dziękuję bardzo.

Pan marszałek pozwoli, że przed głosowaniem nad wnioskiem formalnym umożliwię zastrzeżenie głosu tym, którzy wyrazili taką chęć.

Pani senator Hibner.

**SENATOR
JOLANTA HIBNER**

Dziękuję bardzo.

Przyznam, że bardzo jestem zainteresowana tym zadośćuczynieniem. Mój ojciec w czasie wojny, wzięty z łapanki, 3,5 roku przepracował, właściwie w męczarniach, w kamieniołomach w Srebrnej Górze. Bardzo bym była zainteresowana szczególnie rekompensatą formalno-prawną finansową za pobyt mojego ojca w tych kamieniołomach. Dlatego chciałabym się dowiedzieć, w jakiej wysokości państwo wystąpi... Bo może się okazać, że 1 tysiąc zł za te 3,5 roku dostanę, symbolicznie. Chciałabym się dowiedzieć, o jaką wysokość zadośćuczynienia wystąpiono i w jakim czasie mogę oczekiwać tej rekompensaty. Jestem tym bardzo zainteresowana.

Chciałabym poruszyć jeszcze jedną sprawę. Mówimy o tym, że od Związku Radzieckiego nie dostaliśmy żadnego zadośćuczynienia, żadnej rekompensaty. Dlaczego my nie napiszemy w uchwale, że wzywa się Rosję... Tu wzywa się rząd Republiki Federalnej Niemiec. To wezwijmy i Rosję, ja wzywam Rosję. Mój dziadek legionista dostał nadania od Piłsudskiego, które zostały mu zabrane. W związku z tym, przepraszam bardzo, ja wzywam Rosję do rekompensaty. I wtedy mogę głosować za taką uchwałą. Bo teraz to jest tylko takie mówienie w zasadzie o niczym – wzywamy, ale tak na dobrą sprawę to nie wiemy, do czego, no bo nie wiemy, w jakim to będzie czasie ani w jakiej wysokości będzie ta rekompensata. Dopóki tego nie będzie wiadomo, dopóty mojego głosu na tak na pewno nie będzie. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

W kolejności zgłoszeń: pani senator Zdrojewska, pan senator Czerwiński.

(Senator Barbara Zdrojewska: Ja tylko chciałabym zapytać pana ministra...)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Ale były zapisane osoby do zadawania pytań. Jeżeli państwo pozwolą, później... Te 2 zgłoszenia były już wcześniej. Później, zgodnie z regulaminem, przegłosujemy wniosek formalny.

Pani senator Zdrojewska.

**SENATOR
BARBARA ZDROJEWSKA**

Ja mam krótkie pytanie do pana ministra. Czy pan potwierdza informację, że ta nota, o której udostępnienie zwrócił się szef klubu, pan senator Marcin Bosacki... Czy to prawda, że Niemcy już opublikowały tę notę i że ona jest publicznie dostępna w Niemczech, natomiast ciągle nie jest dostępna w Polsce? Proszę o odpowiedź. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Senator Czerwiński.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Panowie Przewodniczący! Wysokie Komisje! Ja mam apel do tych osób, które twierdzą, że ta uchwała i ogólnie to postępowanie jest potrzebne i że należy je rozciągnąć np. na obecną Rosję, Federację Rosyjską. Zgadzam się z tym, tylko że jeśli chodzi o kwestię Federacji Rosyjskiej, to trzeba pójść tą samą ścieżką, tzn. oszacować te straty i potem formalnie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No ale to właśnie na tym polega. Jeśli będziemy czekać na następne kroki w stosunku do Federacji Rosyjskiej i wstrzymywać działania w stosunku do państwa niemieckiego, to będzie to odczytane jako pewnego rodzaju brak zdecydowania. Tym bardziej że ta uchwała, jeśli by przeszła w Senacie w tej samej postaci, w tej samej treści jak w Sejmie, byłaby wzmocnieniem stanowiska politycznego rządu, a nam przecież chodzi o skuteczność tego działania. Proszę zauważyć, że skład Senatu jest odmienny – mówię tu o składzie politycznym – niż skład Sejmu, a to oznacza, że podjęcie uchwały o takiej samej treści daje rękojmię, gwarancję czy, nazwałbym to, zwiększony stopień pewności, że ta sprawa nie zostanie po ewentualnych zmianach politycznych zaprzepaszczona, że to będzie sprawa ponadpartyjna, ponad poglądami, że będzie to sprawa, jak oczekujemy tego, która będzie łączyć Polaków.

I dlatego ja apeluję, żeby nie wstrzymywać prac nad tą uchwałą, żeby ją po prostu, jeśli to będzie możliwe oczywiście, uchwalić w takiej

samej postaci, w jakiej była uchwalona w Sejmie. Kwestie związane ze Związkiem Radzieckim, to znaczy z Rosją, z Federacją Rosyjską, jak najbardziej według mnie... I prosiłbym pana ministra o odpowiedź, czy zostały już rozpoczęte prace np. przez Instytut Strat Wojennych związane z ewentualnym oszacowaniem szkód, jakie Polska i obywatele polscy ponieśli wskutek działań drugiego agresora, czyli Rosji sowieckiej.

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Szanowni Państwo, ja mam pewien problem, w który mnie wpędziliście. Zgodnie z Regulaminem Senatu nad wnioskami formalnymi głosuje się bezpośrednio po ich przedstawieniu, a ja dopuściłem do głosu 2 mówców. Poddam teraz pod głosowanie...

(Senator Marek Komorowski: Panie Przewodniczący...)

...wniosek formalny.

(Senator Marek Komorowski: ...ja mam tylko pytanie, czy...)

Kto z pań...

(Senator Marek Komorowski: Czy...)

Panie Senatorze, ale jest regulamin...

(Senator Marek Komorowski: Ale odnośnie do wniosku...)

Jest regulamin.

(Senator Marek Komorowski: ...formalnego...)

Chce pan zabrać głos? Był głos za wnioskiem. Teraz dopuszczam głos przeciw wnioskowi. Bardzo proszę. Chociaż już tym głosem był głos senatora Czerwińskiego...

(Senator Marek Komorowski: Był taki głos, ale senator Czerwiński nie jest przedstawicielem wnioskodawców. Ja krótko...)

Panie Senatorze, regulamin nie mówi... Regulamin mówi, że po zgłoszeniu wniosku formalnego jest głos za i głos przeciw wnioskowi... Czy chce pan zabrać głos przeciw wnioskowi?

(Senator Marek Komorowski: Chcę zabrać głos przeciw wnioskowi.)

Bardzo proszę.

**SENATOR
MAREK KOMOROWSKI**

Szanowni Państwo, są sprawy ponad wszelkimi podziałami. Taką sprawą jest Polska. Myślę, że kwestia Polski nas łączy. Ja nie neguję

wypowiedzi i senatora Borowskiego, i pani senator. To są kwestie ważne. My możemy znaleźć 10 czy nawet 100 powodów, żeby to odłożyć i się tym nie zajmować, ale powinniśmy pokazać jako polski parlament, że to, co nas dzieli, to wyrażamy między sobą na sali plenarnej jednej izby i drugiej, a to, co nas łączy, to jest ponad wszelkimi podziałami. Czy my wpisujemy jeden akapit więcej czy jeden akapit mniej, czy my się będziemy zastanawiać nad pewnymi sformułowaniami... Najważniejsze jest stanowisko polskiego parlamentu, to stanowisko, które będzie wyrażone w głosowaniu.

Ja zgłaszam sprzeciw wobec wniosku o odłożenie prac, tak żebyśmy projekt tej uchwały dzisiaj procedowali i przyjęli, jeżeli będzie taka wola, na najbliższym posiedzeniu Senatu. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Dziękuję bardzo.

Poddaję pod głosowanie wniosek pana marszałka Borowskiego złożony w oparciu o art. 48 ust. 2 pkt 1. Jest to wniosek o ogłoszenie przerwy lub odroczenie posiedzenia, w tym wypadku do czasu udostępnienia noty dyplomatycznej skierowanej do MSZ, zgodnie z pismem podpisanym przez przewodniczącego grupy senatorów Marcina Bosackiego.

Kto jest...

(Senator Marek Borowski: I odpowiedzi...)

Przepraszam. I odpowiedzi...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Paweł Jabłoński: Czy MSZ może zabrać głos w tej sprawie?)

Zgodnie z regulaminem jest głos za i głos sprzeciwu... One miały już miejsce.

Kto jest za wnioskiem? Bardzo proszę o podniesienie ręki?

Na sali 10 głosów za.

Kto jest przeciw?

5 głosów przeciw.

Kto się wstrzymał?

Nie ma.

Proszę o zakończenie głosowania zdalnego i podanie zbiorczych wyników głosowania.

20 głosów za, 11 – przeciw, 1 senator się wstrzymał.

Wniosek został przyjęty.

Czy państwo pozwolą, żeby grzecznościowo, bo nie ma tego w regulaminie... Ale oczywiście, jeżeli pan minister chce zabrać głos, to bardzo proszę.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
SPRAW ZAGRANICZNYCH
PAWEŁ JABŁOŃSKI

Bardzo dziękuję...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Nie wiem, czy pan senator Marek Borowski może mi tego zabronić... Widzę, że protestuje, ale mam wrażenie, że to pan przewodniczący głosu udziela.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zgodnie z tymi zasadami...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

...chciałbym się wypowiedzieć. Mam wrażenie, że mamy do czynienia z sytuacją – przepraszam za słowa – nieco absurdalną. Zadaliście państwo senatorowie szereg pytań i przedstawiliście państwo oczekiwanie, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych wykona pewne działania, po czym... Żałuję, że nie mogłem się odnieść do tych postulatów wcześniej, być może to wpłynęłoby na wyniki, bo... Szanowni Państwo, mamy do czynienia z taką sytuacją: mamy dwa głosy, dwóch pań senator. Jedna twierdzi, że nota została ujawniona przez stronę niemiecką, a druga mówi, że nie wie, co jest w tej nocie...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Mamy do czynienia...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski: Szanowni Państwo...)

To jest dziwna atmosfera...

PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Panie Ministrze, czy chce pan udzielić odpowiedzi na pismo...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Paweł Jabłoński: Udzielam w tej chwili...)

To bardzo proszę. Przypomnę...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Paweł Jabłoński: Udzielam w tej chwili...)

...że były prośby o odpowiedzi na piśmie na pytania. Żadne pismo do komisji nie wpłynęło. Informuję państwa... Pytania brzmiały tak: czy i jakich reparacji rząd Rzeczypospolitej Polskiej domaga się od Republiki Federalnej Niemiec? Jaką ścieżkę negocjacji w tej sprawie proponuje Polska? Jaką częścią lub załącznikiem noty był raport o stratach poniesionych przez Polskę w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej, przygotowany przez Parlamentarny Zespół do spraw Oszacowania Wysokości Odszkodowań Należnych Polsce od Niemiec za Szkody Wyrządzone w trakcie II Wojny Światowej pod kierownictwem posła Mularczyka? Interesuje nas również, czy od tego czasu rząd niemiecki odpowiedział na wyżej wymienioną notę.

Oczywiście jeżeli pan chce odpowiedzieć teraz, udzielić odpowiedzi niezależnie od prośby o udzielenie odpowiedzi na piśmie, to bardzo pana proszę.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PAWEŁ JABŁOŃSKI**

Panie Przewodniczący, ja nie udzielam odpowiedzi na pismo, bo to pismo nie zostało skierowane do mnie, tylko na pytania, które padły w trakcie tej dyskusji, i na tezy, które w jej trakcie padły.

Nic mi nie wiadomo na ten temat, aby nota została ujawniona przez stronę niemiecką. Być może została. Jeżeli tak jest, jeżeli pani senator ma taką wiedzę, to myślę, że byłoby wskazane, żeby pani podzieliła się nią z kolegami z klubu czy w ogóle z Senatu. Skoro brak znajomości tej noty miałyby stać państwu na przeszkodzie, to być może to rozwiązałoby tę sprawę...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

My do tego podchodzimy...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Panie Przewodniczący, czy to jest normalne, żeby...

(Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski: Szanowni Państwo, pan minister udziela odpowiedzi na pytania zadane na piśmie tak, jak udziela, ale proszę, żebyśmy ich wysłuchali.)

MSZ stoi na stanowisku, że w dyplomacji trzeba przestrzegać przyjętych zasad. Jeżeli

kierujemy notę dyplomatyczną do innego państwa, to jest ona skierowana do innego państwa – nie ujawniamy jej publicznie, nie dyskutujemy o niej publicznie. W tym przypadku dodatkowo także z tego powodu, żeby nie tworzyć z tej sprawy pretekstu do różnych wewnętrznych sporów, bo to jest w naszej ocenie bardzo niewłaściwe. O tym mówili panowie senatorowie.

Dziwi mnie też jedna sytuacja. Skoro uchwała jest tożsama... Oczywiście to jest państwa decyzja, ale za taką uchwałą głosował Sejm, w tym, o ile się nie mylę, także znaczna większość państwa klubu parlamentarnego. Jest to dla mnie o tyle zaskakujące, że wówczas...

(Senator Bogdan Borusewicz: Tak, ale tu jest Senat.)

...nie stało to na przeszkodzie, Panie Senatorze, a dzisiaj państwo zapowiadacie głosowanie przeciw...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski: Szanowni Państwo, gorąco proszę...)

Oczywiście jest to państwa decyzja, jak państwo będziecie głosować...

(Senator Magdalena Kochan: Dziękujemy.)

Z mojej perspektywy wygląda to w taki sposób, że jakiegokolwiek próby w tej chwili czy to modyfikacji projektu tej uchwały, czy to odraczenia głosowania nad nim, z całą pewnością nie tylko nie wzmacniają polskiego stanowiska...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...ale osłabiają polskie stanowisko. Myślę, że decyzja, którą państwo podejmujecie, ten fakt powinna uwzględnić. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI**

Pan przewodniczący.

**SENATOR
BOGDAN KLICH**

Panie Ministrze, poza formalnym trybem posiedzenia pan przewodniczący udzielił panu ministrowi głosu, w związku z tym muszę do tego głosu jako przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych się odnieść.

Po pierwsze...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Wspólne posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej (121.)
oraz Komisji Ustawodawczej (276.)

...zostało skierowane formalne zapytanie, formalne pismo w imieniu grupy senatorów Koalicji Obywatelskiej. To formalne pismo wymaga odpowiedzi, wymaga odpowiedzi nie ustnej, tylko odpowiedzi pisemnej. Państwo mieli, jeśli dobrze pamiętam, 6 dni na to, żeby przygotować taką odpowiedź. Komisja i Senat nie może brać odpowiedzialności za zaniechania ze strony Ministerstwa Spraw Zagranicznych w niezbędnej korespondencji z Senatem Rzeczypospolitej Polskiej.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Paweł Jabłoński: Ale...)

Proszę mi nie przerywać, bo jeszcze nie skończyłem.

Po drugie, w międzyczasie, pomiędzy decyzją Sejmu a dzisiejszym posiedzeniem komisji i ewentualnym posiedzeniem plenarnym w tej sprawie, miały miejsce bardzo istotne fakty. Została przeprowadzona kontrola poselska, w wyniku której opinia publiczna w Polsce została poinformowana o tym, że w nocy nie ma zawartych treści, które zostały zawarte w raporcie przygotowanym przez zespół pod przewodnictwem posła Mularczyka. Chcemy wiedzieć o tym, jak ta sprawa wygląda. *Verba volant, scripta manent* – to, co się powie, niekoniecznie musi odpowiadać temu, co jest napisane. I dlatego my tego oczekujemy, a państwo mają obowiązek udzielić odpowiedzi na nasze pytania. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Dziękuję.

Zamykam połączone posiedzenie obu komisji. Do pracy nad projektem uchwały wrócimy niezwłocznie po otrzymaniu odpowiedzi na

pisemnie zadane pytania. Bardzo ciepło i serdecznie...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

...państwu dziękuję.

Przypominam, że o 9.30 jest posiedzenie Komisji Ustawodawczej wraz z komisją praw człowieka, w tej samej sali.

Pani Senator? To już poza trybem, ale bardzo proszę.

SENATOR
JOLANTA HIBNER

Chciałabym tylko przypomnieć, że pan minister nie odpowiedział na żadne pytanie, które ja postawiłam. Dziękuję bardzo. Rozumiem, że to tak było nieważne, że nie trzeba było...

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PAWEŁ JABŁOŃSKI

Jeśli pani senator nie jest usatysfakcjonowana, to proszę skierować pytania na piśmie. A jeśli państwo chcecie głosować przeciwko tej uchwale albo nad nią nie głosować, to jest to państwa wola...

PRZEWODNICZĄCY
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

Szanowni Państwo, przypominam...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Paweł Jabłoński: Wyborcy to ocenia.)

...że ogłosiliśmy przerwę w pracy nad projektem tej uchwały. Nie było decyzji merytorycznej w tym zakresie, tylko formalna.

(Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 46)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy